

CHRISTOVO NARODENIE 2020/21

«A hľa, hviezda, ktorú videli na východe,
išla pred nimi, až zastala nad miestom,
kde bolo Dieťa»
(Mt 2, 9).

Zamysleli sme sa niekedy nad tým, aký iný názov by bolo možné dať sviatku Christovho Narodenia? Ja by som ho nazval sviatkom detí. Nielen preto, že kvôli nim ozdobujeme vianočné stromčeky, kupujeme darčeky a vytvárame nezabudnuteľnú atmosféru, ale aj z iného, hlbšieho dôvodu. Asi len dieťa sa nezačuduje tomu, že Boh k nám prišiel v podobe Dieťaťa. Boh – Dieťa, malý Christos na rukách Svojej Matky sa na nás díva z nespočetných ikon, akoby práve v tom, že Boh sa stal Dieťaťom, bolo obsiahnuté to, čo je v kresťanskej viere najkrajšie, najradostnejšie a najdôležitejšie.

Dospelý človek rozmýšľa analyticky, chce, aby všetko malo vysvetlenie, aby bolo všetko náučné a seriózne. Christos však povedal: «*Ak sa neobrátite a nebudete ako deti, nevojдете do nebeského Kráľovstva*» (Mt 18, 3). Čo to znamená? Čo dospelým chýba? Nie je to v prvom rade deťom vlastná schopnosť obdivovať, tešiť sa, dôverovať, odovzdávať sa, milovať a veriť celou svojou bytosťou? Schopnosť brať vážne to, čo naruša našu všednú, každodennú skúsenosť, «dospelácku» nedôveru – to, čo pomáha pochopiť hĺbku tajomstva sveta a všetkého, čo je v ňom – to, čo sa zjavuje jedine deťom a svätcom. Až keď znova objavíme dieťa, ktoré žije v každom z nás, až vtedy skutočne pochopíme radostné tajomstvo príchodu Boha na svet v podobe Dieťaťa.

Boh mi dal spoznať ľudí, ktorí si nielen do dospelosti, ale až do vysokého veku a hlbkej staroby zachovali detskú bezprostrednosť, čistotu a úprimnosť. Niektorí z týchto ľudí stáli pri zrode Bratstva pravoslávnej mládeže a mládežníckeho časopisu Istina, ktoré v uplynulom roku oslávili, či skôr neoslávili svoje 30. a 25. výročie založenia. Práve s myšlienkou na nich a s vďakou za obetavú prácu množstva kňazov, bohoslovcov i ostatných zanietých ľudí sa obraciam k nášmu Spasiteľovi s modlitbou: *Bože, vo Svojej добрote pamätaj na našich duchovných otcov, telesných rodičov i všetkých ostatných, ktorí nám v našom živote pomáhali. Odplati stonásobne tým, ktorí nás učili milosrdenstvu, pokore, trepezlivosti a láske, dávajúc nám nielen múdre rady, ale najmä dobrý príklad kresťanského života!*

Prajem všetkým radostné prežitie sviatkov Christovho Narodenia a požehnaný nový rok 2021!

† **Rastislav**

arcibiskup prešovský
metropolita českých krajín a Slovenska

UBL'A

Dve spontánne duše, ktoré sa stretli na výlete pred takmer tromi rokmi. Mládežníčky, ktoré chceli prispieť rukou k dielu, no písanie zo svojich izieb nebolo to pravé.

Takto nejako by znel náš vznešený opis. Pravda je však taká, že sme len obyčajné dievčatá, ktoré dostali nápad. Spočiatku nesmely, na prvý pohľad nedosiahnuteľný, nereálny. Akási túžba ukázať vám, ale hlavne sebe, že máme byť na čo hrdí. Že máme množstvo úžasných svjaččienikov, nádherných miest a obcí. Ukázať si navzájom, že aj keď je nás - pravoslávnych - málo, sme všade.

A tak so štipkou odvahy, chcenia a hlavne veľkej podpory tých správnych ľudí, sedíme vo svojich izbách a píšeme to, čo sa nám pred mesiacom zdalo iba ako nespľniteľný sen, pred dvomi týždňami ako nejasná predstava a pred týždňom ako šialená realita. Zostáva už len dúfať, že sa vám táto rubrika bude páčiť a bude prínosom. Že si možno aj vďaka nej kúpíte lístok a navštívite chrám, v ktorom ste ešte nikdy neboli; cirkevnú obec, o ktorej ste predtým nič nevedeli. A možno cestu strávite čítaním nového čísla Istiny a našej rubriky. :)

Sobota, 5.12.2020, 6:08 – moment, v ktorom sme opustili prešovskú stanicu a sprevádzané tmou nasadli do vlaku. Ten sa hnal v ústrety vychádzajúcemu slnku a spolu s kilometrami, poslednými útržkami noci a našou únavou ubúdali aj naše obavy a neistota. Pri prestupe v Humennom nás síce ovial studený vzduch, avšak s prímесou akéhosi nadšenia, radosti, reality. Po 40 minúto-

vom čakani a provizórnych raňajkách sme nastúpili do vlaku, ktorý nás mal odvieť do Stakčína. Každou minútou sme viac a viac chápali, že náš nejasný nápad získava čoraz ostrejšie obrysy, že zo vzdialenej myšlienky sa stáva prítomný okamih.

Aj posledné záblesky neistoty blikajúce kdesi hlboko v našich hlavách zahriakol zvuk zatvorenia dverí na aute o Viktora. Práve on nás čakal na stakčinskej zastávke a stal sa tak prvým hosťom v našej rubrike a naším prvým hosťiteľom. Spolu s matuškou nás privítal na fare v obci Ubl'a. Tá sa nachádza len kilometer od ukrajinskej hranice, v sninskom okrese i arcidekanáte. Už pri príchode do dediny sme pochopili, že namiesto očakávaného „konca sveta“ sme natrafili na jeho začiatok.

O. Viktor Čabiňák nás sprevádzal krajom s hrdosťou miestneho rodáka aj napriek tomu, že sa mu tento kraj stal domovom len v jari minulého roku. Navonok nezažívavá obec s približne 600 obyvateľmi v sebe okrem pre Poloniny typicky krásnej prírody ukrýva aj nečakanú občiansku vybavenosť. S pýchou v hlase nám o Viktor ukazoval miestne multifunkčné i dopravné ihrisko, či pobočku

miestnych lekárov, kozmetičky, aj pre našu dedinu charakteristické potraviny. Aj napriek tomu, že v súčasnosti sa väčšina mladých sťahuje do miest, v Ubli sa nachádza základná škola, na ktorej o. Čabiňák vyučuje náboženstvo. Práve s deťmi a mládežou sa mladý svjaščenik snaží pracovať rovnako, ako to bolo v jeho predchádzajúcom pôsobisku - v Prešove.

Na fare nás už s druhými raňajkami čakala matuška a ich dve, spočiatku nesmelé deti. Pri káve sme pokračovali v priateľskom a uvoľnenom rozhovore. Ten zablúdil aj k jeho bývalej cirkevnej obci. Rozprával nám o svojich skúsenostiach so slúžením vo veľkom meste, porovnával svoje postrehy, postoje, vzťahy s veriacimi... *„Mesto je vo veľa ohľadoch fajn, nevravím, že nie. Ale ja som vždy túžil po dedinskom živote. Aj na veľkej mestskej cirkevnej obci môže mať kňaz blízky vzťah s veriacimi, tu sa s nimi však rozpráva tak naozaj. V obchode, na ulici, v teplákoch cez plot. Povedal by som,*

že dedina dáva väčšiu rovnováhu v silách človeka, a to aj po fyzickej, aj po psychickej stránke. Možno by sa dalo povedať, že tu dávam väčší priestor Svätému Duchu.“

Ani nevieme ako, šálky zostali prázdne a my sme sa vybrali na obhliadku cerkvi,

ktorú sme počas celého nášho rozhovoru videli z okna. Od fary ju delí len pár metrov. Vedľa zvonice, v ktorej sa v čase obeda rozoznali zvony, sa nachádza hrob predchodcu o. Viktora. Bol ním otec Juraj Sičák, ktorý v obci slúžil dlhých 42 rokov. Zomrel v novembri 2019, no jeho prítomnosť, modlitby, snahu a obrovské množstvo odvedenej práce tu akosi cítit vo vzduchu. Stopy zanechal aj v chráme s netypickou architektúrou, kde dominujú jeho obľúbené farby – modrá, žltá a oranžová.

„Otec bol naozaj veľkým človekom,“ začal svoje rozprávanie o ňom aj súčasný správca cirkevnej obci. *„Ludia tu naňho spomínajú ako na veľmi zhovievavého a veriacim prístupného modlitebníka. Spravil pre obec aj chrám veľa, ale viete, stále je čo robiť, vylepšovať.“* V chráme bola zima, a to aj napriek na december až nečakane teplému dňu. *„Doniesli ste so sebou slnko, vaša cesta je zrejme požehnaná aj Bohom,“* povedal o. Viktor s pohľadom upretým do okna, cez ktoré do chrámu priam magicky prenikal slnečný lúč. *„Viete, keď chcete Boha vidieť, Jeho prítomnosť nájdete aj v maličkostiach, a ak nie, nepresvedčia vás ani veľké veci.“*

Cirkevných obcí je však veľa, myslíme si, že o nápady a cesty núdza nebude. Preto sme sa rozhodli riadiť sa heslom: *„Málo nás, málo nás, pod'te všetci medzi nás!“* Nielen pre tých, ktorí by sa chceli pripojiť na akejkol'vek zastávke, ale aj pre vás, ktorí nám chcete dať tip, radu, postreh alebo čokoľvek iné, sme vytvorili mail istinkacinatrangaci@gmail.sk. Na každú správu sa budeme tešiť. :)

Spracovali: Juliána a Marína

SVĚTÝ SERAFIM VYRICKÝ: ODO MŇA TO BOLO

Či si niekedy pomyslel na to, že všetko, čo sa týka teba, týka sa aj Mňa? Pretože to, čo sa týka Teba, dotýka sa zreničky Môjho oka.

Si vzácny a drahocenný v Mojich očiach a Ja som si Ťa zamiloval. Preto je mi osobitne milé, že Ťa môžem vychovávať.

Keď na Teba zaútočia pokušenia a nepriateľ príde ako rieka, chcem, aby si vedel, že to bolo odo Mňa, aby si vedel, že tvoja slabosť potrebuje Moju silu a že Tvoja bezpečnosť spočíva v tom, aby si mi dal možnosť ochrániť Ťa.

Keď sa nachádzaš v ťažkej situácii, uprostred ľudí, ktorí Ťa nechápu, ktorí si nevážia to, čo je pre Teba príjemné, ktorí Ťa odstrkujú, odo Mňa to bolo.

Ja som Tvoj Boh, ktorý rozhoduje o okolnostiach. Preto nie náhodne si sa ocitol na svojom mieste. Je to práve to miesto, ktoré som Ti Ja určil.

Či si ma neprosil o to, aby som Ťa naučil pokore? A teraz som Ťa postavil práve do toho prostredia, do tej školy, kde sa tento predmet vyučuje. Tvoje okolie a tí, ktorí s Tebou bývajú, len plnia Moju vôľu. Nachádzaš sa vo finančných ťažkostiach, leda Ti postačujú peniaze; vedz, že odo Mňa to bolo.

Pretože Ja disponujem tvojimi materiálnymi prostriedkami a chcem, aby si sa utiekal ku Mne a vedel, že si na Mne závislý. Moje zásoby sú nevyčerateľné. Chcem, aby si sa presvedčil o vernosti Mojej a Mojich sľubov.

Nech sa nestane to, aby Ti v Tvojej núdzi mohli povedať: „*Neverili ste Hospodinovi - vášmu Bohu*“ (5 Mjž 8, 12-13).

Prežívaš noc žiaľu? Si odlúčený od blízkych a drahých tvojmu srdcu? Odo Mňa to bolo. Ja som Muž utrpenia, zažil som bolesti. Ja som to dopustil, aby si sa obrátil ku Mne a vo Mne mohol nájsť večnú útechu.

Sklamal si sa vo svojom priateľovi, v niekom, komu si odkrýval svoje srdce? Odo Mňa to bolo. Ja som to dovolil, aby sa ťa dotklo toto rozčarovanie, aby si spoznal, že Tvojím najlepším priateľom je Hospodin. Chcem, aby si všetko prinášal ku Mne a o všetkom Mi hovoril.

Ohovoril Ťa niekto? Nechaj to na Mňa a prílni svojou dušou bližšie ku Mne, tvojmu útočisku, aby si sa ukryl pred hašterivými jazykmi. „*Ja vyjavím tvoju spravodlivosť ako svetlo a tvoj úsudok ako poludnie*“ (Ž 37, 6).

Rozpadli sa Tvoje plány, klesol si na duši a unavil si sa? Odo Mňa to bolo. Robil si si plány, mal si svoje predsavzatia a predložil si ich Mne, aby som ich Ja požehnal. Ale Ja chcem, aby si Mne prenechal možnosť nakladať a viesť okolnosti Tvojho života. Vtedy zodpovednosť bude na Mne, pretože pre Teba je to príliš ťažké. Ty sám to nemôžeš zvládnuť, pretože ty si len nástroj, a nie výkonná osoba.

Zastihli Ťa nečakané životné neúspechy a beznádej zachvátila Tvoje srdce? Vedz, že to

bolo odo Mňa. Pretože Ja chcem, aby Tvoje srdce a duša vždy horeli plameňom pred Mojimi očami a víťazili Mojím menom nad každou sklúčenosťou.

Nedostávaš dlho správy od blízkych a pre teba drahých ľudí a pre svoju malomyselnosť a malú vieru padáš do reptania a zúfalstva? Vedz, že to bolo odo Mňa. Pretože týmto sužovaním Tvojho ducha skúšam pevnosť tvojej viery a nezvratnosť sľubov a silu tvojej smelej modlitby za svojich blízkych. Či nie ty si zveril starostlivosť o nich Mojej prozreteľnej láske? Nie ty si ich zveril pod ochranu Mojej Prečistej Matky?

Postihla Ťa ťažká, dočasná, ale nevyliciteľná choroba, a ocitol si sa pripútaný k svojmu lôžku? Odo Mňa to bolo. Pretože Ja chcem, aby si Ma spoznal ešte hlbšie vo svojich telesných slabostiach, a aby si nereptal kvôli tejto skúške, ktorá Ti bola zoslaná. Chcem, aby si sa nesnažil preniknúť do Mojich plánov spasenia ľudských duší rôznymi cestami, ale aby si bez reptania a pokorne sklonil svoju hlavu pod moju dobrotu voči Tebe.

Túžil si urobiť nejaký výnimočný skutok pre Mňa a namiesto toho si zaľahol do postele pre chorobu a slabosť? Odo Mňa to bolo. Lebo inak by si bol pohrúžený do svojej práce a Ja by som nemohol Tvoje myšlienky priviesť k Sebe. Ja Ťa totiž chcem naučiť mojím najhlbším myšlienkam a poučeniam, aby si Mi slúžil. Chcem Ťa naučiť tomu, aby si si uvedomoval, že bezo Mňa si nič. Niektorí z Mojich najlepších spolupracovníkov sú práve medzi tými, čo sú vzdialení od búrlivej činnosti, aby sa naučili ovládať zbraň neustálej modlitby.

Si povolany k tomu, aby si nečakane zaujal ťažké a zodpovedné postavenie? Chod' a spoľahni sa na Mňa. Ja ti zverujem tieto ťažkosti, a preto Ťa požehná Hospodin - tvoj Boh vo všetkých твоjich skutkoch, na všetkých твоjich cestách, vo všetko dobrom, čo sa bude robiť твоjimi rukami. V ten deň dám do Tвоjich rúk túto nádobu s posvätným olejom. Slobodne ho, dieťa moje, používaj.

Vždy pamätaj na to, že každá vznikajúca prekážka, každé slovo a odsudzovanie, ktoré Ťa zarmucuje, každé vyrušenie v tvojej práci, ktoré by mohlo vyvolať pocit hnevu a rozčarovania, každé odhalenie Tvojej slabosti a neschopnosti, nech bude pomazané týmto olejom, pretože odo Mňa to bolo.

Pamätaj, že každá prekážka je Božím ponaučením, preto si ulož vo svojom srdci slová, ktoré som ti povedal v tento deň: Odo Mňa to bolo.

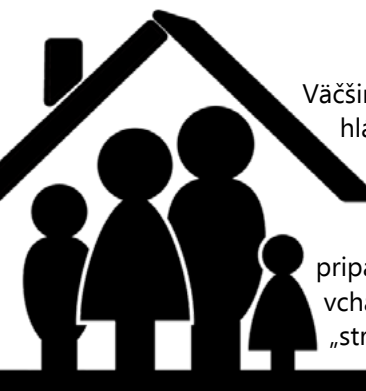
Chráň ich, vedz a pamätaj si vždy a všade, kdekoľvek by si sa nachádzal, že každý osten sa otupí, keď sa naučíš vo všetkom vidieť Mňa. Všetko je poslané Mnou pre zdokonaľovanie Tvojej duše, všetko to bolo odo Mňa.

Tento text adresoval svätý Serafim Vyrický jednému zo svojich duchovných detí – biskupovi, ktorý sa nachádzal vo väzení. Nachádzame v ňom záblesk toho najhlbšieho modlitebného tajomstva, ktoré sa otvára v besede Boha s dušou človeka.

Zdroj: Pravoslavie.sk, foto: pinclipart.com

Spracoval: Ludvig Kináč

KTO JE HLAVA RODINY?

Väčšina ľudí, ktorí nie sú aktívnymi veriacimi, si myslí, že Cirkev hlása nerovnosť medzi mužom a ženou – žena je vraj menejcenná. Takýto dojem môže vzniknúť u tých, ktorí už počuli o cirkevných tradíciách, ale ktorí ich samotnú podstatu nechápu. Nezasvätenému človeku to skutočne takto môže pripadať. Veď žena sa nemôže stať kňazom, ženám sa zakazuje vchádzať do oltárnej časti a počas Tajiny manželstva čtec číta „strašné“ slová z Listu apoštola Pavla: „*Žená da bojítsa (svojejoh) múža*“ („*Žena nech prejavuje mužovi úctu*“) (Ef 5, 33). Vyzerá to tak, akoby bolo kresťanstvo náboženstvom mužov

– utláčateľov ženského pohľavia.

Pokúsím sa vysvetliť správne pravoslávne učenie o prirodzenosti mužského a ženského pohľavia. V skutočnosti až kresťanstvo zastavilo neúctivý vzťah k žene, ktorý dovtedy dominoval v celom svete. Práve kresťanstvo vyhlásilo, že žena je rovnaký človek ako muž, že ľudská podstata je tá istá u mužov i žien, pretože, ako hovorí apoštol Pavol: „*Nie je ani Žid, ani Grék, nie je ani otrok, ani slobodný, nie je muž a žena, lebo všetci ste jedno v Isusovi Christovi*“ (Ga 3, 28). Ale zároveň Cirkev nemlčí o tých rozdieloch, ktoré medzi mužom a ženou sú.

Človek podľa učenia Cirkvi pozostáva z ducha, duše a tela.

Telo. O tom, že muž sa odlišuje vo svojej telesnej (fyziologickej) stavbe od ženy, nepochybuje nikto. Existuje celé odvetvie medicíny – gynekológia – ktorá sa zaoberá výlučne ženskými chorobami. Muži tieto choroby jednoducho nemajú. Ženský organizmus je oveľa zložitejší ako mužský. Môžeme použiť takéto prirovnanie: mužský organizmus sa podobá písaciemu stroju a ženský organizmus počítaču s tlačiarňou. Písací stroj funguje nezávisle od elektrického prúdu a dá sa opraviť iba pomocou skrutkovača a kladiva. Ale počítač má oveľa viac funkcií, hoci má niekoľkonásobne jemnejšiu mechaniku.

Všetky rozdiely v tele medzi mužom a ženou sú spojené so schopnosťou rodiť. Všetky špecifiká ženského organizmu sú dané žene pre rodenie detí. A osobitosti mužského tela sú tiež spojené s rodinou.

Keď je žena tehotná alebo dojčí, stáva sa veľmi zraniteľnou. Jej ochranu je povinný zabezpečiť muž, ktorému dal na to Boh fyzickú silu.

Povedať, že je žena vzhľadom k telesnej stavbe menejcenná, je hlúpe. Muž a žena sú rôzni, ale nikto nie je „viac“ alebo „menej“ ako ten druhý. Veď aj obe ruky má človek rôzne. Ľavá ruka nedokáže mnoho z toho, čo dokáže robiť pravá, a naopak. Ak by muž a žena súperili v ťažkej atletike, žena by bola samozrejme slabšia. Ak by súperili v schopnosti vynosiť a porodiť dieťa, muž by skrátka nemal šancu.

(pokračovanie nabadúce)

Zdroj: azbyka.ru/odin-raz-na-vsyu-zhizn#n3, foto: nicepng.com

Spracovala: Jana Kapraľová

VÝCHOVA DETÍ ZAČÍNA UŽ OD POČATIA SVÄTÝ PORFÍRIJ KAVSOKALIVITA

Veľkú časť zodpovednosti za duchovný stav človeka nesie rodina. Výchova detí začína už od počatia. Plod v tele matky počuje a cíti. Počuje a vidí očami matky, rozumie jej pohnútkam a emóciám, napriek tomu, že jeho rozum ešte nie je vyvinutý. Keď je mama smutná, vtedy i on smúti. Keď je nervózna, aj on je nervózny. Všetko, čo cíti mama - smútok, bolesť, strach a ďalšie, - všetky tieto emócie prežíva aj embryo.

Ak sa matka chce zbaviť dieťaťa, keď ho neľúbi, ono to cíti a v jeho srdci vznikajú traumy, ktoré ho sprevádzajú po celý život. Úplný opak prebieha, keď sa mu predstavujú dobré materinské pocity. Keď mama cíti radosť, pokoj a lásku k dieťaťu, všetko to sa mu tajomným spôsobom dostáva.

Preto v tehotenstve sa má matka veľa modliť a ľúbiť svoje budúce dieťa, hladkať sa po bruchu, čítať žalmy, spievať tropáre a žiť pravedným¹ životom. Je to pre jej úžitok. Obetuváva sa pre počaté v nej dieťaťko, aby sa ono stalo pravedným a už od začiatku našlo pravedný základ života. Vidíte, ako veľmi vzácne je, že žena počala a porodila dieťa, koľko je v tom zodpovednosti a cti!

Rozpoviem vám čo-to o iných živých stvoreníach, ktoré nie sú rozumné, vtedy to pochopíte oveľa lepšie. V Amerike biológovia spravili tento pokus: zasadili kvety v dvoch miestnostiach s rovnakou teplotou, do rovnakej zeminy a rovnako ich polievali. Jeden rozdiel tu však bol. V jednej miestnosti zapínali nežnú, príjemnú hudbu. Výsledok? Kvety v miestnosti s hrávajúcou hudbou sa veľmi odlišovali od tých v druhej. Boli omnoho pестrejšie, vyzerali oveľa zdravšie a aj rástli rýchlejšie.

To, čo zachraňuje deti a robí z nich dobrých ľudí, je život rodičov doma. Rodičia sa majú oddať Božej láske. Majú byť svätými pred svojimi deťmi, preukázať to svojou krotkosťou, trpezlivosťou a láskou. Každý deň majú prejavovať radosť a lásku k svojim deťom. Radosť, ktorú cítia a svätosť, ktorá na nich zostupuje, prinesie blahodať ich deťom.

V podstate rodičia sú vinní za zlé správanie detí. Deti nespasia ani rady, ani disciplína či strohosť. Ak rodičia nejdú cestou svätosti, keď sa nepodvzajú², robia veľkú chybu a deťom škodia. Ak rodičia nežijú svätým životom a nerozprávajú sa s láskou, vtedy

1 v slovenčine sa často prekladá ako spravodlivý, no nevystihuje toto slovo v plnosti
2 duchovne nezápasia

ich diabol mučí neposlušnosťou detí. Láska, jednomyselnosť, porozumenie medzi rodičmi – to je pre deti potrebné a dáva im veľké bezpečie a istotu.

Správanie detí priamo súvisí s duchovným stavom rodičov. Keď deti trpia kvôli nezhodám rodičov, nemajú silu a vôľu rozvíjať sa. Smútia a kedykoľvek sa ich duševný stav môže zrútiť.

Raz za mnou prišli dve mladé dievčiny. Jedna mala veľa nepríjemných zážitkov a pýtala sa, s čím to súvisí. Odpovedal som:

„Všetko to pochádza z tvojho domova, od rodičov.“ Keď som „uvidel“ dušu jednej z nich, povedal som: *„Všetko si to zdedila od svojej mamy.“*

„No naši rodičia sú výborní ľudia,“ odpovedala. *„Sú kresťania, pravidelne sa spovedajú, chodia na Pričaščenje. Ako sa hovorí, žijeme v duchu viery...“*

Odpovedal som: *„Neverím tomu, čo ste povedali. Vidím len jedno – vaši rodičia nežijú Christovou radosťou.“*

Nato druhá dievčina povedala: *„Počúvaj, Mária, geronda³ hovorí správne. Má právo tak hovoriť. Naši rodičia navštevujú duchovníka, spovedajú sa, chodia na Pričaščenje. Áno, všetko toto robia. No vari u nás doma bol niekedy pokoj? Mama a otec sa neustále hádajú. Raz otec nechcel zjesť, čo mama uvarila, druhý raz nechceli kdesi ísť spolu. V tomto zmysle má geronda pravdu.“*

Inokedy ma navštívila žena so svojou dcérou. Bola znepokojená a ticho plakala.

„Cítim sa veľmi nešťastná. Som zúfalá kvôli dcére. Vyhnala svojho muža z domu, no dlho nám o tom nepovedala, klamala nám.“

„Prečo vám klamala?“ opýtal som sa.

„Dávno svojho muža vyhnala a nič nám nepovedala. Keď sme sa v telefóne opýtali: „Ako sa má Stela?“, odpovedala: „Má sa dobre. Práve nie je doma. Išiel kúpiť noviny.“ Zakaždým hovorila, že niekam išiel, aby sme nespochybnili ich vzťah. Trvalo to dva roky. Dva roky nám tajila, že ho vyhnala z domu. Pár dní dozadu sme sa o tom dozvedeli od Stelu, keď sme ho náhodne stretli.“

Na to som povedal: *„Je to tvoja vina, tvoja a tvojho muža. No najviac viny máš ty.“*

„Prečo ja? Tak ľúbim svoje deti! Nevychádzala som z kuchyne, nemala som vlastný život, priviedla som ich k Bohu a do Cirkvi, dávala som im toľko dobrých rád. Prečo som vinná?“

Otočil som sa k dcére: *„Ty čo na to povieš?“*

„Áno, mama, geronda má pravdu. Kvôli tvojim hádkam s otcom sme nikdy nemohli v pokoji ani zjesť kúsok chleba.“

„Vidíš, mám pravdu. Vy ste na vine. Škodíte svojim deťom. Ony nie sú vinné, no nesú následky vášho konania.“

(pokračovanie)

Zdroj: <https://pravoslavie.ru//133515.html>, foto: foryourmarriage.org

Spracovala: Jaroslava Žáková

SV. MELANGELL Z POWYS

Drahí čitatelia, v tejto rubrike by som vám chcela predstaviť svätých, tradície, príbehy a zaujímavosti prepojené s Pravosláviem v rôznych krajinách sveta. Mnohí z vás možno ani netušia, koľko svätých máme z prvých storočí napríklad v západnej Európe. Za to, že o nich vieme, sa vo veľkej miere zaslúžil sv. Ján Šanghajsko – Sanfranciský, ktorý si dal tú námahu a počas svojho pôsobenia v Paríži hľadal, zbieral a sumarizoval životy svätých Španielska, Anglicka a iných krajín západnej Európy.

Nebudeme sa však venovať len Európe, ale zjídeme aj do Ameriky, ktorá už ako nový kontinent bola poliata krvou mučeníkov a posvätená životom nových askétov a osobností Cirkvi. Je potrebné spomenúť, že aj v prevažne moslimských krajinách je veľa kresťanov. Práve teraz kresťania v Indii čelia veľkému prenasledovaniu. Tiež Etiópia a mnoho ďalších krajín Afriky prechádza veľkými problémami, akými sú ničenie chrámov či prenasledovanie kresťanov. Pravoslávie žije napríklad aj v Južnej Kórei, kde máme dva monastiere, jeden ženský a jeden mužský. Viac si priblížime postupne v nasledujúcich článkoch.

Dnešný príspevok by som rada začala milým a zaujímavým **príbehom o írskej svätej Melangell z Powys** (+641). Deň pamiatky 27.5. / 9.6.

Svätá Melangell bola írsky princzárna, narodená v 7. storočí. Jej otec, kráľ, zariadil, aby sa vydala proti svojej vôli. Keďže svätá chcela zachovať svoj život v panenstve a modlitbe, približne v roku 590 utiekla z Írska a usadila sa na vidieku, na mieste, ktoré dnes poznáme ako Wa-

les. Žila tam život v samote a modlitbe.

Takmer pätnásť rokov neskôr, v roku 604, Brochwel Ysgithrog, princ Powysu a gróf z Chesteru, stretol mladú Melangell za veľmi zaujímavých okolností. Tento gróf bol akurát na love v oblasti, v ktorej Melangell žila, keď zajac, ktorého jeho psy prenasledovali, utekal pred nimi do útočiska práve k Melangell. Keď ju psy uvideli, namiesto toho, aby zaútočili, hneď prestali. Brochwel sa im snažil prikázať, aby pokračovali, ale oni sa zľakli, otočili a utiekli.

Brochwel nikdy nič také nezažil a chcel hovoriť s touto tajomnou mladou ženou. Ohromený jej krásou dúfal, že si ho vezme, ale keď počul jej príbeh, bol tak dojatý a ohromený jej odhodlaním a zbožnosťou, že jej daroval pozemok v údolí, kde mohla žiť svoj kláštorň život medzi divokými tvormi, a taktiež aj zaká-

zal lov v tejto oblasti, aby nikým nebola rušená. Správy o svätej Melangell sa rozšírili po celej oblasti a postupne sa k nej začali schádzať ďalšie ženy a vytvorili tam komunitu. Ich spoločný život bol založený na modlitbe a dielach milosrdenstva, ktoré poskytovali útočisko chudobným a núdznym. Melangell bola matkou tejto komunity žien po zvyšných 37 rokov svojho života, a počas tejto doby bola často videná v obklopení zajacov.

Po Melangellinej smrti sa jej hrobka stala miestom uzdravovania chorých, pričom pútnici cestovali míle ďaleko, aby sa dostali k jej ostatkom a mohli sa k nej prihovoriť, a prosiť o jej modlitby.

Avšak, ako to nanešťastie v histórii býva zvykom, chrám bol zničený, a to v priebehu reformácie. Zbožní miestni ľudia skryli pozostatky svätej Melangell, aby ich prenasledovatelia nemohli zničiť. V priebehu času však akákoľvek spomien-

ka na ich umiestnenie postupne zanikla.

Na konci 20. storočia bol chrám v takom katastrofálnom stave, že na jeho záchranu boli potrebné seriózne renovačné práce. Práve počas týchto prác boli objavené kosti skryté v štruktúre chrámu. Zistilo sa, že ide o kosti ženy zo 6./7. storočia, bezpochyby práve tie, ktoré patrili sv. Melangell a boli schované miestnymi veriacimi.

Svätyňa bola zrekonštruovaná z kameňov rekultivovaných z celého cintorína a sväté relikvie boli opäť vyložené. Malý chrám v Pennant Melangell je opäť pútnické miesto, kde sa veriaci prichádzajú pokloniť svätej Melangell, požiadať o jej modlitby, a poďakovať Bohu za ňu ako príklad zbožnosti, a tak tiež ochrankyne malých zvierat.

foto: alamy.com Robert Gilman, full-of-grace-and-truth.blogspot.com

Spracovala Tatiana Vasiliou (Mihaličova)

PRAMENE CIRKEVNÝCH DEJÍN

Milí priatelia, tohto roku vám predstavíme rubriku Pramene (Význam slova: Prameň je každé svedectvo a poznatok, ktorý vypovedá o minulosti) z oblasti cirkevných dejín, hlavne z obdobia stredoveku. V tomto čísle vám prinášame teologický text od sv. Cyrila, brata sv. Metoda, učiteľa Slovanov. Datujeme ho do 9. storočia. Veríme, že vás napriek svojej zložitosti osloví a posilní vo viere.

Úvod Dejín Starého Zákona

Boh dobrotivý a všemohúci, ktorý stvoril z nebytia v bytie všetko viditeľné i neviditeľné a ozdobil všetkou krásou, o ktorej keď voľakto aj len málo uvažuje, môže sčasti porozumieť i poznať Toho,

ktorý utvoril také obdivuhodné a mnohé diela. Lebo z veľkosti i dobroty diel možno rozmyšľaním poznať aj ich Pôvodcu (Rim. 1,20), ktorého ospevujú anjeli trojsvätým hlasom a všetci pravoverní slávime vo Svätej Trojici, to jest v Otcu i Synu, i Duchu Svätom, to jest v troch hypostázach, ktoré možno tromi Osobami nazvať, ale v jednom Božstve. Pretože pred akoukoľvek hodinou a časom i rokom, nad um a zmysel telesný sám Otec Syna splodil, ako riekla Múdrosť: Pred všetkými všíkmi zrodil ma (Prisl. 8,25). A v Evanjeliu hovorilo prečistými ústami samo Božie Slovo, vtelené v posledných časoch pre naše spasenie: Ja v Otcovi a Otec vo Mne (Ján 14, 11). Od toho istého Otca pochádza aj Duch Svätý, ako to povedal sám Syn Božím hlasom: Duch pravdy, ktorý od Otca pochádza (Ján 15, 26). Tento Boh dokonal všetko stvorenie, ako hovorí Dávid: Pánovým slovom stvorené sú nebesá a dychom jeho úst všetka ich sila. Lebo sám povedal a stalo sa, sám rozkázal a povstal (Ž. 32, 6, 9). Pred všetkými stvoril človeka, prst' zo zeme vezmúc a zo Seba vdýchol dušu životodajným vdychnutím, rečový zmysel a slobodnú vôľu dal, aby ho voviedol do raja. Prikázanie mu dal skúšobne, že ak ho zachová, ostane nesmrteľný, ale ak ho prestúpi, smrťou zomrie zo svojej vôle, a nie z Božieho rozkazu. Keď diabol uvidel človeka takého pocteného a povýšeného na to miesto, z ktorého pre svoju pýchu on spadol, naviedol ho prestúpiť príkaz. A z raja vyhnal človeka i odsúdil na smrť. A odvtedy začal diabol ľudský rod sužovať a pokúšať mnohými úkladmi (Ef. 6, 11). Ale Boh z veľkej lásky neopustil človeka. Noe vo svojom rode, od potopy sa zachránil v korábe, aby sa zem zno-

va naplnila Božím tvorstvom a skrásnela. Mojžiš s Áronom, medzi kňazmi Božími, nazýva sa Bohom faraónovým, i trápi Egypt a boží ľud viedol vo dne jasným oblakom a v noci v ohnivom stípe. Mojžiš sa rozprával s Bohom z tváre do tváre, ako len môže človek s Bohom hovoriť, a dal ľudu zákon, napísaný Božím prstom. Dávid krotkosťou ľudí blažil a naučil ich Božím piesňam. Eliáš potrestal zlobu ľudskú hladom, vzkriesil mŕtveho chlapca a vystúpil do neba na ohnivom voze. Ján, veľký prostredník medzi Starým a Novým Zákonom po nich, stal sa Krstiteľom Christovým, svedkom i kazateľom živých i mŕtvych. Svätí apoštoli Peter a Pavel, s ostatnými učeníkmi Christovými, ako blesk prenikli celým svetom a osvietili celú zem. Po nich mučeníci krvou svojou zmyli škvrnu a nástupcovia svätých apoštolov, keď cisára pokrstili, mnohým usilovaním a prácou zničili pohanstvo. Silvester ctihodný s tristo i osemnástimi otcami prijal veľkého cisára Konštantína na pomoc, zvolal prvý snem do Nicey, Ária premohol a odsúdil ho aj jeho blud, ktorý podvihol proti svätej Trojici, ako kedysi Abrahám s tristo i osemnástimi sluhami kráľa nabil a od Melchisedeka, kráľa salemského, prijal požehnanie i chlieb a víno, lebo bol kňazom Boha Najvyššieho. Damasus a Gregor Bohoslovec so sto päťdesiatimi otcami, aj s veľkým cisárom Teodóziom v Carihrade potvrdil svätý Symbol, ktorý je Verím v jediného Boha, Macedónia však vyobcovali, odsúdili ho i jeho rúhanie, ktoré hovoril proti Duchu Svätému. Celestín a Cyril s dvesto otcami a siným cisárom v Efeze premohli Nestora s celým jeho bludom, ktorý hlásal proti Christovi. Lev a Anatol s pravoverným cisárom Marciánom i šesťsto tridsiatimi

otcami v Chalcedone zavrhl Eutychovu hlúposť a blud. Virgilius s bohumilým Justínom a stošesťdesiatimi piatimi otcami zišli sa na piatom sneme... a keď vyšetrili, zavrhl. Agaton, apoštolský pápež, s dvestosedemdesiatimi otcami a úctyhodným cisárom Konštantínom na šiestom sneme mnohé máteže potlačili, vyhнали a zavrhl so všetkými ich druhmi, ako Teodora Faranského, Sergia a Pyrha, Cyra Alexandrijského, Honória Rímského, Makária Antiochijského a ostatných ich pomocníkov, kresťanskú vieru pre pravdu postavili a utvrdili...

Zdroje: Peter Ratkoš: Pramene k dejinám Veľkej Moravy, foto: gettyimages.com

Spracoval: Dávid Horváth

OVĚČKA 1

Milé deti!

Tento rok sa budeme učiť o PODOBENSTVÁCH - krátkych poučných príbehoch, ktoré rozprával Isus Christos. Budeme tiež pokračovať vo výučbe cirkevnoslovanského jazyka. Čaká vás množstvo aktivít, zaujímavých úloh a súťaží. Tešíme sa na vzájomnú spoluprácu!

ZASIATE SEMIENKA

ZASIATE SEMIENKA

Keď Isus učil pri Galilejskom mori, schádzal sa okolo Neho veľký zástup ľudí. Porozprával im tento príbeh:

„Rozsievateľ vyšiel rozsievateľ. Ako tak sial, jedno zrno padlo na okraj cesty, prileteli vtáky a pozobali ho. Druhé padlo na skalnatú pôdu, kde nemalo veľa zeme, a hneď vzišlo. Keď vyšlo slnko, rastlinka rýchlo uschla, lebo nemala poriadny koreň. Iné zrno zas padlo do trnia; trnie vyrástlo, udusilo ho a ono neprinieslo úrodu. Iné zrnká padli do dobrej zeme, vzišli, rástli a priniesli úrodu: jedno tridsaťnásobnú, druhé šesťdesiatnásobnú a iné stonásobnú.“ A povedal: „Kto má uši na počúvanie, nech počúva!“

VYSVETLENIE PODOBENSTVA

„Rozsievateľ je Boh a seje slovo. Na okrajoch cesty sú tí, čo Ho počúvajú, ale hneď prichádza zlý duch a oberá ich o Božie slovo zasiate do nich. Do skalnatej pôdy je zasiate u tých, čo počúvajú Božie slovo a hneď ho s radosťou prijímajú, ale nezostanú mu dlho verní. Len čo prídu ťažkosti, zabudnú na Božie slovo, ktoré počuli. Zasiate do trnia je u tých, čo počúvajú Božie slovo, ale potom ich zahltia svetské starosti a túžby, a slovo si viac nevšímajú. Do dobrej zeme zasiate je u tých, čo počúvajú Božie slovo, konajú podľa neho a prinášajú úrodu.“

á à	a
Б б	b
В в	v
Г г	h
Д д	d
Ѣ ѣ	e, je
Ж ж	ž
З з	z
И и	i, ji (j)
Í ĩ	i, ĩi
К к	k
Л л	l
М м	m
Н н	n
О о	o
П п	p
Р р	r
С с	s
Т т	t
У у ѣ, љ	u
Ф ф	f
Х х	ch
Ѡ ѡ	o, ó
Ѣ ѣ	ot
Ц ц	c
Ч ч	č
Ш ш	š
Щ щ	šč
ъ	–
ы	ruské <i>yi</i> , poľské <i>y</i>
ь	–
Ѧ ѧ	i
Ј ј	ju
Ї ï	ja
Љ љ	ja, a
Ѡ ѡ	ks
Ѣ ѣ	ps
Ѧ ѧ	f, t
Ѡ ѡ	i(y), v, j

Učíme sa cirkevnoslovanský jazyk (CYRILIKU)

Základné číslovky

- Prečítaj číslovky a vyfarbi ich rovnakou farbou s prislúchajúcim číslom. Všimni si a nauč sa, ako sa píše základné číslovky cyrilikou (cirkevnoslovansky).

3
Г

ДЕВЯТЬ

СЕДМЬ

7
З

5
Е

ПАТЬ

4
Д

9
А

ЪДННЪ

8
Н

ДВА

6
С

ОСМЬ

1
А

2
В

ЧЕТЫРЕ

10
Т

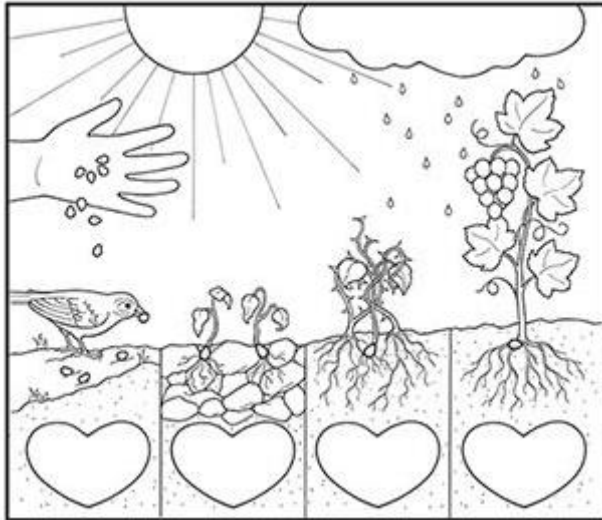
ШЕСТЬ

ДЕСЯТЬ

KLÚČ: jedin, dva, trije, četvire, päť, šest, šest, šest, šest, päť, šest, osem, sedm, sedm, osem, deset, deset.

Úlohy pre škôlkarov

- Nájdí k obláčikom s textom správne srdiečko pod obrázkami a vyfarbi ich rovnakou farbou.

- Rozsievateľ rozsieva semená (Boh do nás zasieva BOŽIE SLOVO). Vyfarbi obrázok podľa čísiel.

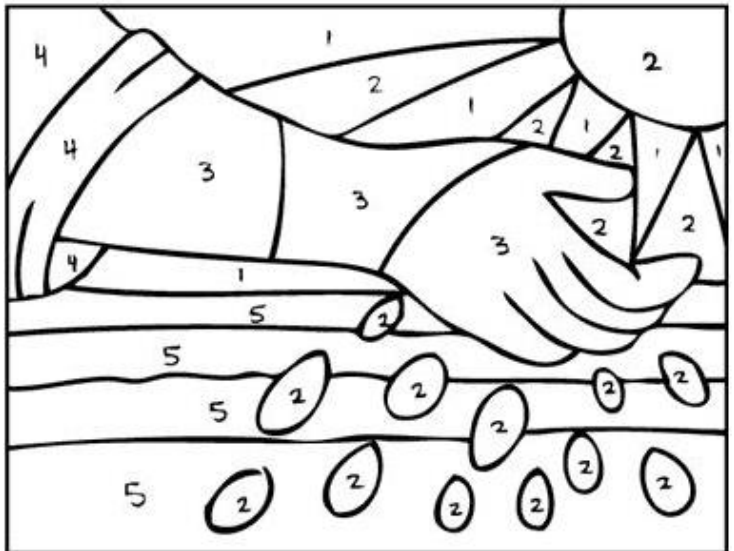
1: Modrá

2: Žltá

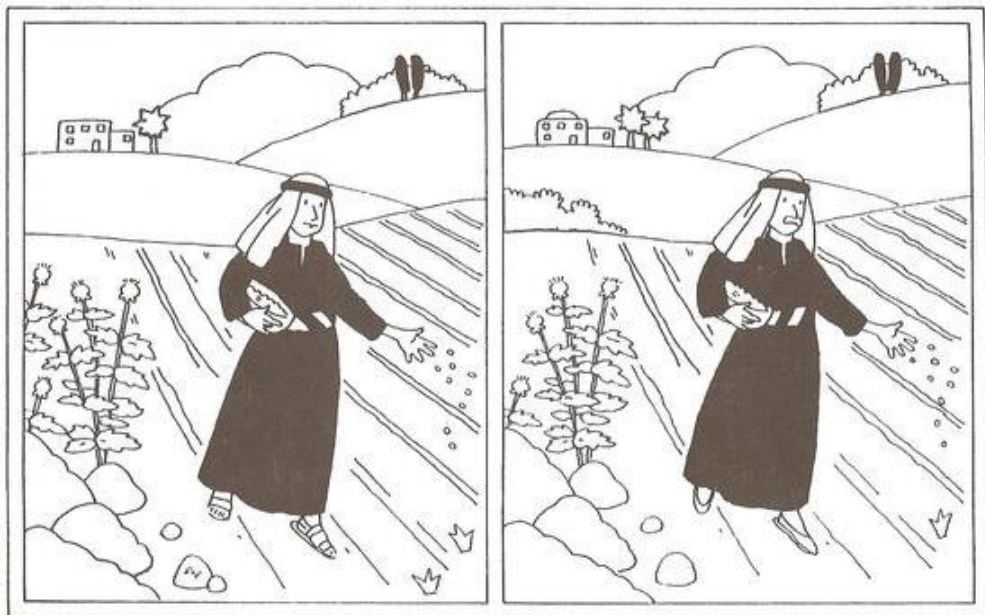
3: Oranžová

4: Červená

5: Hnedá

- Nájdi na obrázkoch rozdiely a zakrúžkuj ich.

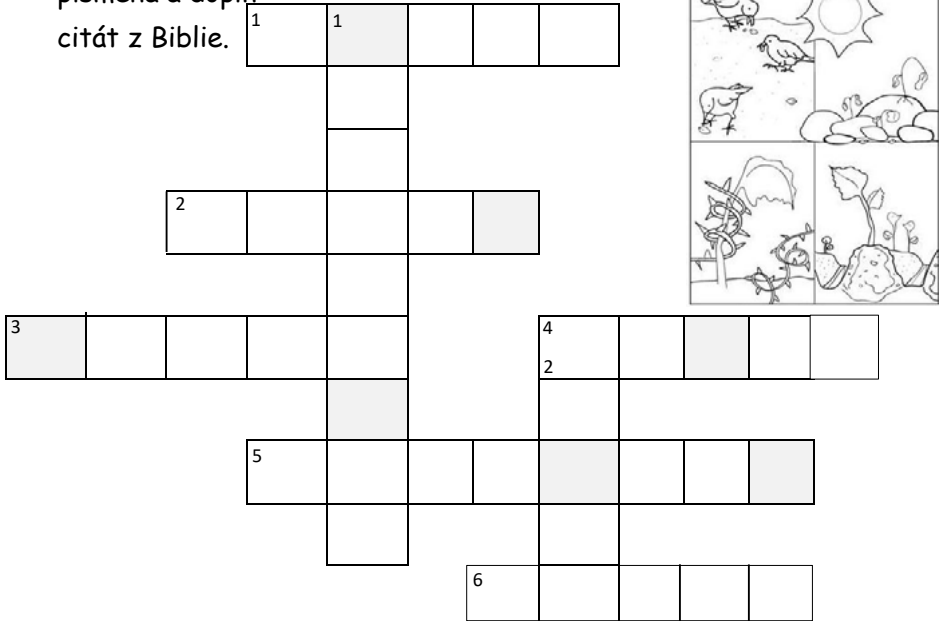
- Deti na obrázku sa starajú o záhradku. Sadia semienka a chcú, aby im vyrástla bohatá úroda. Napíš do okienok poradie a porozprávaj, ako sa máme starať o rastlinky.

Vymaluj si :)

Úlohy pre školákov

- Doplň tajničku. Pomôž si textom o SEMIENKACH. Usporiadaj označené písmená a doplň citát z Biblie.

HORIZONTÁLNE:

1. Musíme počúvať Božie slovo, aby semeno prinieslo .....
2. Vtáky pozobali semená, ktoré padli na okraj .....
3. .... uduší semeno.
4. .... spáli rastlinu na skale.
5. Počúvajú a prijímajú Božie slovo, ale pre ..... naňho zabúdajú.
6. Na skalnatej pôde rastlina nemá poriadny .....

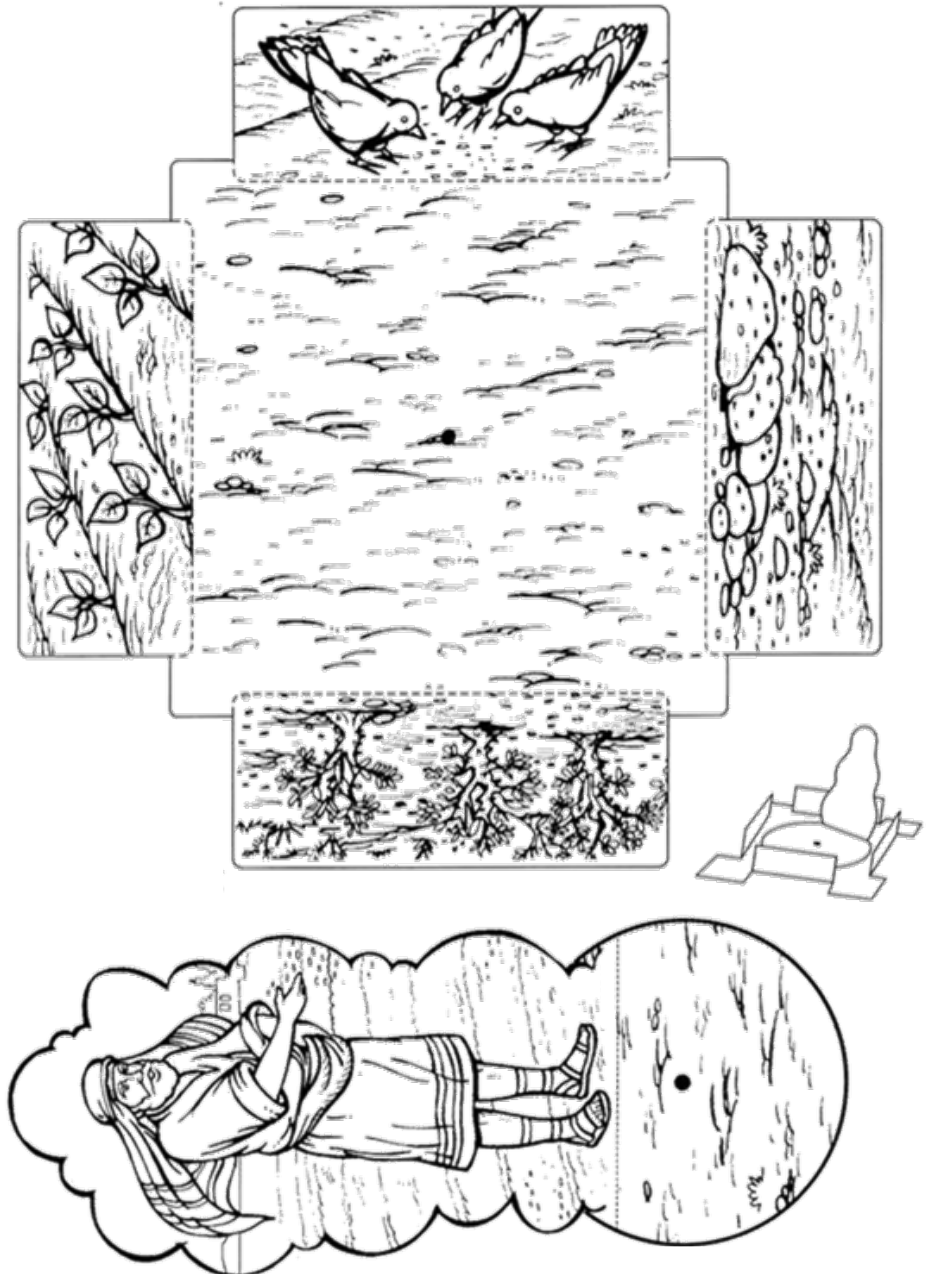
VERTIKÁLNE:

1. Boh je .....
2. Semeno je Božie .....

Cti Pána svojím majetkom a prinášaj Mu P z každej svojej úrody. Príslovia 3:9

- Prefot' si túto stranu, vyfarbi obrázky, vystrihni a vyrob podľa predlohy. Postava rozsievачa sa bude otáčat' dookola pomocou drôtika, ktorým spojíš obe obrázky.

SÚŤAŽ

Vypracuj úlohy, odfoť a pošli do 20.1.2021 na e-mail:

ovecka.istina@gmail.com

Traja vyžrebovaní z každej kategórie budú odmenení zaujímavými cenami. Nezabudni napísať svoje meno, vek, adresu a cirkevnú obec.

Úlohy môžete vypracovať jednotlivo alebo v skupinke (súrodenci).

Pre škôlkarov

Pre školákov

Vyfarbi iba tie obrázky, ktoré sa spomínajú v podobenstve o rozsievачovi.

Správne tvrdenie označ písmenom „S“. Nesprávne tvrdenie označ písmenom „N“.

- Semienka, ktoré spadli na kamene, vyklíčili.
- Semienka, ktoré spadli na dobrú pôdu, priniesli veľa ovocia.
- Semienka, ktoré spadli na okraj cesty, pozobali vtáky.
- Semienka, ktoré spadli na trávu, vyschli.
- Semienka, ktoré spadli do trnía, zjedla zver.
- Semienka, ktoré spadli na kamene, spálilo slnko.
- Semienka, ktoré spadli na dobrú pôdu, nevyklíčili.

pripravila
diakonisa Natália

1. Drahý náš vladyka, kto Vám v detstve poskytol najväčší impulz k duchovnému životu? Kto bol Vaším vzorom na ceste viery?

Pamätám si, keď som pred dvoma rokmi posledný raz navštívil cintorín vo svojej rodnej obci Parihuzovce, aby som tam odslúžil panychídu za svojich príbuzných a známych, prechádzajúc sa medzi hrobmi som si uvedomil, že je tam vlastne pochované celé moje detstvo – ľudia, s ktorými som ho prežil a ktorí ma ovplyvnili na celý život. Myslím, že nielen mňa, ale vôbec každého človeka v detstve najviac ovplyvňujú naši rodičia a starí rodičia, ktorí sa ako tí najbližší najviac podieľajú na našej výchove, formovaní charakteru, názorov a cieľov, ktoré chceme v živote dosiahnuť. Prvé modlitby ma naučila moja prastará matka Eva – duchovne silná a nesmierne pokorná žena, ktorá prežila ťažký, ale požehnaný život.

Narodila sa ešte v Rakúsko-Uhorsku, prežila dve svetové vojny, sama vychovala jediného syna (môj prastarý otec v medzivojnovom období odišiel ako mnohí z nášho kraja za prácou do Argentíny, a tam i zomrel) a napriek ťažkej práci na poli a chudobnému životu na dedine odišla k Hospodinovi v požehnanom veku takmer deväťdesiatich rokov. Práve ona ma naučila moje prvé modlitby – Otče náš a Bohorodice Ďivo – hoci sama bola takmer negramotná, vedela len slabo čítať a písať. Myslím, že popri rodičoch a ostatných ľuďoch z môjho okolia predovšetkým ona bola tým človekom, ktorý najviac ovplyvnil moju životnú cestu a duchovné smerovanie.

2. Ako si spomínate na svoje štúdiá na PBF v Prešove a v Grécku? V čom ste našli najväčšie obohatenie?

S odstupom času sa mi zdá deväť semestrov štúdiá na Pravoslávnej bohosloveckej fakulte v Prešove a ten desiaty na Aristotelovej univerzite v Tesalonikách neskutočne krátkym, ale krásnym obdobím môjho života. S veľkou vďakou spomínam na trpezlivosť a obetavosť našich profesorov – vtedajšieho dekana PBF PU o. Štefana

Pružinského st., o. Milana Gerku, o. Petra Kormaníka, o. Jána Zozuláka, o. Štefana Šaka a mnohých ďalších. S niektorými z nich sa doteraz stretávam a spolupracujem v rámci rôznych komisií pri Metropolitnej rade. Niektorí z našich bývalých profesorov, napr. o. Ján Jacoš, už odišli do večnosti. Nielen ja a všetci moji spolužiaci (dva z nich – o. Alexander Zalevský a o. Marián Čičvák sa takisto stali kňazmi), ale vôbec všetci absolventi našej bohosloveckej fakulty by mali s veľkou vďakou spomínať na roky štúdií, prehlbovania vedomostí a získavania skúseností nielen z teórie (pravoslávnej teológie a duchovnosti), ale najmä z praktického kresťanského života. Myslím, že najväčším obohatením pre nás všetkých bol spôsob života v Pravoslávnom kňazskom seminári – každodenné modlitby a bohoslužby, možnosť zúčastňovať sa na sv. Tajnách, žiť takmer ako v monastieri – toto všetko považujem za vzácny Boží dar, za ktorý by sme nikdy nemali prestať ďakovať. Koľko sa len s nami natrápil vtedajší rektor seminára o. Emil Jarkovský, aby z nás «vykresal» poriadnych ľudí! Na našom «poludštení» vytrvalo pracoval i náš vtedajší duchovník o. Sergej Cuper. Na jeho «jurodivý» spôsob nášho formovania a výchovy sa jednoducho nedá a nesmie zabudnúť.

3. Počas kňazskej služby ste pracovali s opustenými deťmi, mladými ľuďmi, stáli ste pri zrode mládežníckeho zboru sv. Andreja Pervozvaného... Čo by ste odporučili dnešným mladým ľuďom na ceste duchovného života?

Práve s ohľadom na skúsenosť života medzi deťmi v detskom domove by som chcel dnešným mladým ľuďom odkázať – každodenne ďakujte Bohu za svojich rodičov, ktorí vás nielen priviedli na tento svet, ale i zahrnuli svojou láskou, ochranou a opaterou, a usilujú sa vás nielen živiť, ale i vychovať... Verte mi, všetko toto nie je samozrejmosť a nie všetci rodičia sa takto zachovali voči svojim deťom. Niekedy deti, vyrastajúce v tzv. normálnych rodinách, sú nevďačné a neúctivé voči svojim rodičom. Pre mňa je to nepochopiteľné, najmä keď si spomeniem na to, ako vďačné vedia byť za úplne bezvýznamné veci deti v detských domovoch. Je mi jasné, že

súčasný spôsob života – rodičia v práci, deti v škole – do istej miery túto situáciu spôsobuje a zhoršuje, ale mali by sme pamätať na jedno: z desiatich Božích prikázaní je «cti svojho otca a matku» ako prvé spojené s dôvetkom - «*aby si sa mal dobre a dlho žil na zemi*» (Ex 20, 12). Písmo hovorí: «*Skutkom i slovom si cti svojich rodičov, aby od Boha zostúpilo na teba Jeho požehnanie. Lebo požehnanie otca upevňuje domy detí, ale kliatba matky vytrháva základy*» (Sir 3, 8-9). Práve preto starec Ján Krestánekin zvykol vravieť: «*Bez rodičovského požehnanja sa nemožno ani oženit', ani vydat', ani odísť do monastiera. Rodičovské požehnanie buduje domy detí!*» A práve preto i moje odporúčanie dnešným mladým ľuďom znie: žite tak, aby z vás vaši rodičia mali radosť a požehnali vás – to je ten najlepší duchovný život!

4. Absolvovali ste množstvo zahraničných pútnických ciest, ktoré miesto sa Vám najviac zapísalo do srdca? Na ktoré rád spomínate?

Spomínam rád na všetkých ľuďoch, s ktorými som sa doteraz stretol, i na všetky miesta, ktoré som mal možnosť navštíviť, no v pamäti mi najviac utkveli tri mestá: starý Rím, Nový Rím - Konštantínopol a «tretí» Rím - Moskva. Každé z týchto miest je jedinečné a neopakovateľné svojím osobitým spôsobom. Neboli to vždy ľahké cesty a «pohodové» stretnutia či zdvorilostné návštevy. Veľa ráz šlo o vypäté situácie a zložité rokovania, ale ako vraví prorok Dávid, «*Hospodinovi patrí zem i to, čo ju naplňuje, svet i tí, čo ho obývajú*» (Ž 23, 1) a ja i celá naša delegácia sme na každom kroku počítali Jeho blahodarnú pomoc a ochranu. Paradoxne práve cesty do zahraničia mi pomohli lepšie si uvedomiť, viac si vážiť a hlbšie vnímať duchovné bohatstvo, život a tradície našej miestnej Cirkvi, ako i krásu prírody a historických pamiatok Čiech, Moravy a Slovenska.

5. Čo je vo Vašej terajšej biskupskej službe najťažšie, a čo považujete za najhlavnejšiu prioritu?

«*Kto chce byť medzi vami prvý, bude sluha všetkých*» (Mk 10, 44) a «*Nie každý, kto mi hovorí: Pane, Pane! vojde do Kráľovstva nebeského, ale iba ten, kto vykonáva vôľu môjho Otca*» (Mt 7, 21) – toto sú dva výroky z Evanjelia, ktoré sa usilujem ustavične mať pred svojím duchovným zrakom pri vykonávaní biskupskej služby. Ťažko povedať, nakoľko sa mi to darí. Subjektívne sa mi zdá, že najťažšie na biskupskej službe je zachovať si rozvahu vo vypätých situáciách, pokoru pri stretnutiach a lásku pri riešení konfliktov. Na biskupský úrad naši duchovní a veriaci prichádzajú oveľa častejšie so svojimi starosťami ako radosťami. Niekedy to pôsobí deprimujúco, ale usilujem sa nereptať a pamätať na Božie slová apoštolovi Pavlovi: «*Stačí ti moja milosť, lebo moja moc sa dokonáva v slabosti*» (2 Kor 12, 9). Za najhlavnejšiu prioritu nielen svojej, ale vôbec biskupskej služby v súčasnosti s ohľadom na neutešenú situáciu vo svetovom Pravosláví, množstvo schiziem a reálnu hrozbu nového rozkolu považujem obnovu bratskej lásky a jednoty v duchu slov Christovej archijerejskej modlitby: «*aby*

všetci boli jedno, ako Ty, Otče, si vo mne a ja v Tebe – aby aj oni v nás boli jedno, aby svet uveril, že Ty si ma poslal» (Jn 17, 21).

6. Život skutočného kresťana je neustály zápas. Ako dosiahnuť skutočnú lásku k Bohu a bližným? Ako si uchrániť duchovný pokoj a čistotu?

Pravá láska k Bohu a bližným prináša duchovný pokoj a čistotu. Bez duchovného pokoja a čistoty je nemožné opravdivo milovať Boha a bližných. Čím viac milujeme Boha a bližných, tým väčší duchovný pokoj a čistotu získavame. Čím viac dbáme o duchovný pokoj a čistotu, tým viac milujeme Boha a bližných. Tieto veci navzájom súvisia a sú od seba závislé. Znie to prosto a vyzerá to jednoducho až do okamihu, keď sa teóriu rozhodneme premeniť na prax. Potom veľmi rýchlo pochopíme, aký pravdivý je výrok starca Jozefa Hesychastu: *«Daj krv a získaš Ducha!»* Aj v Evanjeliu sa hovorí: *«Kráľovstvo nebeské sa získava s námahou a zmocňujú sa ho tí, ktorí sa namáhajú!»* (Mt 11, 12). No mali by sme pamätať i na výrok starého čínskeho filozofa Lao-c': *«Cesta tisícich míľ sa začína jediným krokom»*. Ťažko povedať, aký krok by to mal byť, hoci cieľ je jasný – Kráľovstvo nebeské. Nesmieme zabúdať, že pre každého z nás tam vedie iná cesta. Čo sa zdá byť ľahké jednému, môže byť pre druhého nesmierne ťažké. Čo môže jednému pomôcť, inému môže ublížiť. Preto nejestvuje nejaká všeobecná rada alebo návod, ako viesť svoj duchovný život. Práve preto v našej dobe obzvlášť naliehavo potrebujeme nielen rady, ale i modlitby a požehnanie skúseného duchovníka. Bez nich je veľmi ťažké, ak nie nemožné dosiahnuť lásku k Bohu a bližným, duchovný pokoj a čistotu.

7. Milý vladyka, čo by ste na záver odkázali a zaželali našim čitateľom a spolupracovníkom časopisu Istina?

Cirkevno-slovanské slovo «istina» možno do slovenčiny preložiť slovom «pravda». Prichádzajú mi na myseľ slová nášho Spasiteľa, ktoré povedal o sebe Pilátovi: *«Ja som sa narodil a prišiel na svet nato, aby som vydal svedectvo o pravde. Každý, kto je z pravdy, počuje môj hlas»* (Jn 18, 37). O diablovei naopak v rozhovore so Židmi povedal: *«On bol vrahom ľudí od počiatku a nezotrval v pravde, lebo v ňom niet pravdy. Keď hovorí lož, hovorí zo svojho, lebo je luhár a otec lži»* (Jn 8, 44). Rád by som čitateľom, ale najmä redakcii časopisu Istina poprial, aby svojimi článkami, no predovšetkým životom napomáhali šíreniu Christovej «Istiny» - Evanjelia v súčasnom svete, a to nielen medzi mladými ľuďmi, ale všetkými tými, čo pravdu hľadajú. Ved' Christove slová: *«Chod'te a získavajte mi učeníkov vo všetkých národoch»* (Mt 28, 18) sa vzťahujú nielen na apoštolov, ale i na každého z nás – kresťanov. Ak si teda namiesto klamstiev diabla vyberieme pravdu Christa, pevne verím, že i na našom pokolení sa naplní Jeho prísľub: *«Hľa, ja som s vami po všetky dni až do konca sveta!»* (Mt 28, 20).

Za rozhovor srdečne **ďakuje Eva Kahancová**

Svätý vladyka Dositej Vasic, metropolita záhrebský 1.12./ 13. 1.

Metropolita Dositej sa narodil 15. decembra 1878 v Belehrade. Jeho matka bola Češka, takže vedel dobre po česky. Študoval na gymnáziu, potom v bohosloveckom seminári v Belehrade. Prijal aj mníšsky postrih a bol rukopoložený na jerodiakona. Ako štipendista odišiel na Kyjevskú duchovnú akadémiu, ktorú zakončil už ako jeromonach s titulom kandidát bohoslovnia. Po teologickom vzdelaní v Rusku odchádza do Nemecka, kde sa venuje štúdiu protestantského teologického myslenia. Po dvoch rokoch prechádza do Lipska, aby študoval experimentálnu a klasickú filozofiu. Neskôr prednáša v bohosloveckom seminári v Belehrade. Študoval v Paríži, Ženeve. Po návrate do Srbska bol rukopoložený na biskupa Niškého.

Počas 1. svetovej vojny sa aktívne podieľa na rôznych formách charitatívnej činnosti a pomoci ľuďom stradajúcim vojnou, je dokonca nejaký čas väznený. Založil detský dom pre vojnové siroty - spolok „Cisárovná Helena“. Po skončení vojny sa venuje charitatívnej činnosti a zakladá domov pre slepé deti pri monastieri sv. Jána neďaleko mesta Niš. Bol známy ako veľmi energický a pracovitý človek.

Srbská cirkev ho poverila obnovou a organizáciou Pravoslávia na území Čiech, Moravy, Slovenska a Podkarpatskej Rusi. Dositej vedel veľmi dobre nielen nemecky a francúzsky, ale tiež česky a rusky. Tri roky svojho života potom strávil po boku svätého vladyku Gorazda a vynikal svedomitou prácou v prospech našej znovu obnovennej miestnej Pra-

voslávnej cirkvi. Zavítal aj na Moravu. Tu ho očakávalo vrelé prijatie: v každej železničnej stanici, ktorou prechádzal, ho vítali zástupy veriaceho ľudu. Medzi národom bol Dositej natoľko obľúbený, že jeho misijná činnosť priviedla späť k Pravosláviu veľké množstvo dovtedy katolíckych veriacich. Mnohí sa snažili všemožne proti vladykovi vystupovať a zastrášať ho. Naďalej však navštevoval predovšetkým moravské obce, konal bohoslužby, a ak nebol chrám, konal ich pod odkrytým nebom, a takto organizoval českú národnú cirkev. Usporadúval prednášky, rukopoložil kňazov a neskôr, spoločne so svätým novým mučeníkom vladykom Gorazdom, svätzil pravoslávne chrámy. Podobným spôsobom bol aktívny aj na vtedajšej Podkarpatskej Rusi, kde bol ešte počas života uctieva-

ný ako „apoštolom rovný“. Keď vladyka Dositej odviezol svoje veľké misijné die- lo v Československu, navrátil sa späť do vlasti, kde pôsobil ako biskup nišský až do roku 1932. Pre svoje bohaté diplomatické a misijné skúsenosti bol Posvätnou synodou srbskej cirkvi často vysielaný ako delegát na medzinárodné konferencie či krátkodobé pobyty do Švajčiarska, Grécka, Bulharska a iných krajín. Za svoju činnosť bol vyznamenaný mnohými vyznamenaniami: Rádcom sv. Sávy Srbského I. stupňa, Zlatou medailou za chabrosť, Rádcom bieleho orla IV. stupňa, Rádcom Karadjordjevičovskej hviezdy, či Rádcom ruského a srbského červeného kríža.

V roku 1932 bol menovaný prvým metropolitom záhrebským. V Záhrebe založil pravoslávny Monastier sv. Paraskevy a veľmi svedomito sa tu staral o svoju zverenú mu pastvu. Jeho prácu však veľmi komplikovali protivenstvá zo strany miestnych katolíkov. Chorvátski katolíci mu vyčítali aj jeho misijné pôsobenie v Československu. Navštívil ho dvakrát. Ako prvý pravoslávny hierarcha na chorvátskom území bol Dositej zajatý a uväznený ustašovcami. Už vážne chorého a na lôžko pripútaného ho vtedy násilím vyviedli z jeho eparchiálneho sídla. Pred domom už na neho čakal rozvášnený dav rímskych katolíkov oddaných Tretej ríši, prevažne žien, ktoré vladyku vláčili po uliciach Záhrebu, všemožne ponižovali a hrubo napádali. V ťažkom psychickom stave a v podlomenom zdraví bol svätý Dositej hospitalizovaný v nemocnici „milosrdných sestier“. Skôr než o nemocnicu však išlo o väzenie: katolícke sestry ho namiesto liečenia ťažko mučili a ponižovali. Každý deň bol bičovaný a inak ponižovaný, jeho fúzy mu boli

takmer všetky vytrhané. Opakovane mu bola vyčítaná jeho misijná činnosť v Československu a na Podkarpatskej Rusi. Po mnohých mučeníach a utrpeniach bol vladyka Dositej prevezený do Belehradu, kde našiel nový domov v monastieri. Tu ho už zahrnuli starostlivosťou miestne pravoslávne monašky.

V dôsledku ťažkého mučenia a psychického trýznenie však vladyka Dositej čoskoro umiera, dňa 13. januára 1945. Jeho telesné pozostatky sú umiestnené v hlavnom chráme belehradského Monastiera Uvedenia Presvätej Bohorodičky do chrámu. Na zhromaždení archijerejského zboru Srbskej pravoslávnej cirkvi v roku 2000 bol metropolita Dositej za svoje mučenícke utrpenie a vyznávačstvo za Pravoslávnu kresťanskú vieru pripočítaný k zboru svätých Srbskej pravoslávnej cirkvi ako vyznávač.

Zdroj: zivotysvatych.blogspot.com/
Spracovala: Zuzana Sadilková

BOHOSLUŽOBNÉ MIESTO - CHRÁM

Hoci sa podľa slov Isusa Christa možno modliť k Bohu na každom mieste, - „*prichádza hodina, keď sa nebudete klaňať Otcovi ani na tomto vrchu, ani v Jeruzaleme*“ (Jn 4, 21), predsa sú potrebné miesta pre náboženské potreby veriacich a pre Liturgiu, bohoslužbu. Takýmto miestom až do ustanovenia Eucharistie bol jeruzalemský chrám, kde Isus Christos učil ľud. Po ustanovení svätej Eucharistie zhromažďovali sa kresťania v domoch, kde sa modlili, počúvali Božie slovo a vykonávali svätú Eucharistiu. Tieto domy boli prvými kresťanskými chrámami.

Keď postupne boli zakladané kresťanské obce, boli stavané aj chrámy. Veľmi krásne sú slová svätého proroka Dávida: „*Hospodine! Milujem dom, v ktorom prebývaš a miesto, kde je príbytok Tvojej slávy*“ (Žalm 26, 8). Otec Ján na svojej kázni raz krásne povedal: „*Pretože chrám Boží je malým kúskom neba na zemi. Všetko, čo nás obklopuje v tomto chráme, vydáva svedectvo o nebesiach, svedectvo o Božej veľkosti, všemohúcnosti, múdrosti, ale najmä láskavosti. To nie sú iba obrazy či maľby, ktoré poukazujú na dejinné udalosti, je to skutočne živý Jeruzalem, plný obyvateľov nebies, ktorí sú našimi orodovníkmi pred Božím trónom.*“

Chrám je v centre nábožensko – mravného života v cirkevnej obci. Jeho dominujúce umiestnenie, jeho poloha v porovnaní s mnohými inými stavbami a budovami v mestách i na dedinách ukazuje (a je to veľmi dôležité si uvedomiť), že stojí vyššie od všetkých materiálnych potrieb a slúži duchovným potrebám, túžbam, snahám a záujmom ľudskej duše. Chrám možno prirovnať k rodinnému domu, v ktorom žije Christos medzi svojimi deťmi, vo svojej veľkej duchovnej rodine (cirkevnej obci).

Chrám je predurčený k modlitbe a bohoslužbe veriaceho ľudu cirkevnej obce, čiže Cirkvi Božej na konkrétnom mieste. Tu sa uskutočňuje svätá Liturgia, završenie duchovného života veriaceho človeka a spasiteľnej činnosti Cirkvi, tu sa v plnosti zjednocujeme s Christom v prijímaní Jeho svätého Tela a Krvi. V ňom sú si pred Bohom všetci rovní, s rovnakými právami a povinnosťami, kde spoločne jeden vedľa druhého počúvajú bohoslužbu – Liturgiu, modlia sa, počúvajú Božie slovo a kážeň.

Rozdelenie chrámu na chrámové časti má svoj veľký význam. Hlavné časti chrámu sú prítvor, chrámová loď a oltárna časť - prestolná časť. Prítvor sa delil na vonkajší a vnútorný. Vo vonkajšom bol často postavený sud s vodou, kde si kresťania vstupujúci do chrámu umývali ruky, čím chceli poukazovať na vnútornú čistotu ducha, ktorá sa vyžaduje pri modlitbe. Okrem toho vo vonkajšom prítvore stáli tí najväčší hriešnici, ktorým bol zakázaný vstup do vnútorného prítvoru. Z vonkajšieho sa vchádzalo do vnútorného prítvoru, ktorý bol od chrámovej lode oddelený stĺpmi alebo stenou a nazýval sa tiež rajom, pretože na stenách boli namalovaní obyčajne Adam a Eva vyhnaní z raja, ktorí v Christovom chráme nachádzajú stratený raj. Tu stáli väčšinou katechumeni prvej triedy a kajúncnici. Pomenovanie chrámová loď nám pripomína, že my na tomto svete, plávajúc ako po búrlivom mori, nachádzame v chrámovej lodi spasenie a útočisko ako Noe v korábe. V druhej časti chrámu stoja veriaci v čase modlitby alebo bohoslužby. Túto časť chrámu oddeľuje od oltárnej časti ikonostas, ktorý je väčšinou z dreva a zdobia ho ikony Christa, Bohorodičky, svätých apoštolov, ikony sviatkov, prorokov atď. V prostrednej lodi sa nachádzal ambon, z ktorého boli čítané sväté knihy, diptychy, a tiež miesto, ktoré biskupi a presbyteri využívali na kázanie. Dnes je ambon obyčajne okrúhly, s jedným alebo viacerými stupňami vôkol a pult je prenosný.

Hlavnou časťou chrámu je oltárna časť, kde sa nachádza prestol, na ktorom je Spasiteľ neviditeľne prítomný, Ktorý v spôsobe chleba a vína utajuje svoje Telo a svoju Krv, Svoje Božstvo. Uprostred stojí prestol, na ktorom sa vykonáva Svätá Eucharistia. Táto časť chrámu aj dnes má väčšinou tvar polkruhu, kde uprostred hornej časti polkruhu je miesto, stolička, trón, na ktorom sedí biskup a po oboch stranách stoličky pre duchovenstvo. Svätý prestol stojí uprostred oltárnej časti, pretože Isus Christos, Ktorý sa na prestole prináša k obeti, vykonal vykúpenie uprostred zeme (Ž 73, 13). Prestol je obrazom Christovho hrobu, symbolom stola pri poslednej tajomnej večeri, symbolom kríža a ukrižovania Isusa Christa.

Chrám je centrom a posvätením, ozdobou teritória cirkevnej obce a na jeho vrchole je znamenie kríža, znamenie Christovho víťazstva nad zlom, hriechom a smrťou. Nie je to miesto určené len na modlenie sa, ale je to miesto, kde sa veriaci človek môže uchýliť a hľadať smer, cestu v jeho životných skúškach, ťažkostiach; je to miesto, kde nachádzame pokoj, radosť; je to doslova útek z reality, z uponáhľanej dnešnej doby do priestoru, kde sa nikto neponáhľa, kde máme možnosť oddať sa Bohu a v klúde a tichosti sa pomodliť, poprosiť Boha, pristúpiť k spovedi a prijať Telo a Krv nášho Spasiteľa Isusa Christa.

Chrám je centrom nášho duchovného života. Snažme sa ho navštevovať čím častejšie a modliť sa spoločne, *„lebo kde sú zhromaždení dvaja alebo traja v mojom mene, tam som ja medzi nimi“* Mt (18, 20).

Zdroje: Mirkovič Lazar: Pravoslávna liturgika 1, Kormaník Peter: Pravoslávne dušpastierstvo 3, azbyka.ru/simvolika-i-ustrojstvo-provoslavnogo-hrama#q1, pravoslavie.ru/151.html#7, foto: PCO Medzilaborce

Spracoval: Mgr. Daniel Havaj

DOTYK NEBA – POTULKY PO ATOSE

Na Slovensku prvýkrát vychádza dielo s unikátnym obsahom. Je to knižná novinka **Dotyk neba – potulky po Atose**, ktorá približuje jedno z posledných miest na zemi, ktoré dodnes žije svojím vlastným životom, nehľadiac na celosvetové pandémie, politické prevraty či spoločenské pomery. Je to Svätá Hora Atos – mníšska republika.

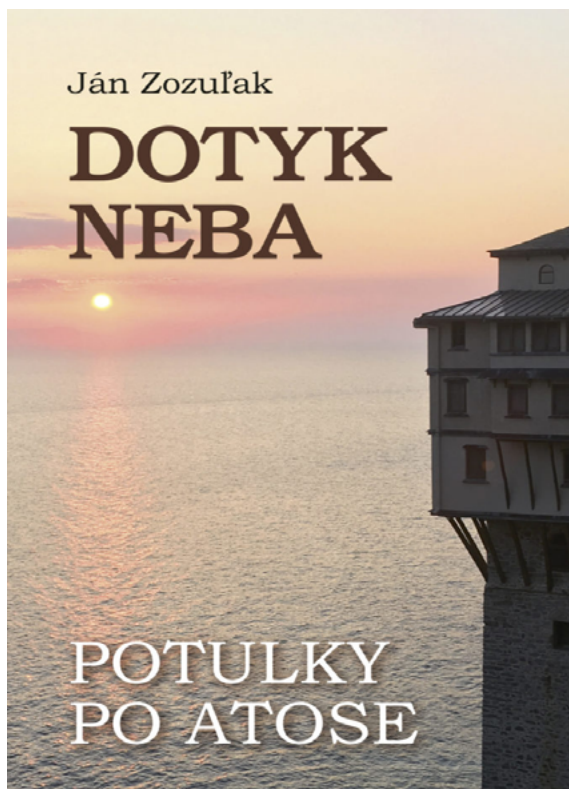
Autor knihy odhaľuje mnohé **zákutia Atosu** a odkrýva neobyčajné bohatstvo monastierov s viac ako tisícročnou históriou. S čitateľmi sa delí o svoje **zážitky** a skúsenosti, ktoré človek len tak ľahko nezíska. Pútavou formou opisuje svoje **osobné stretnutia** s významnými starcami **Paisijom Svätohorským, Efrémom Filotejským (Arizonským), starcom Antimom** a ďalšími múdrymi askétmi, za ktorými prichádzali stovky ľudí z celého sveta a hľadali pri nich duchovnú útechu a správny smer v živote.

Kniha je veľmi pútavá a zahŕňa **opisný a náučný aspekt**. Obsahuje **mapu Svätej Hory Atos** s vyznačením monastierov a skýtov. Každý **monastier**, ktorý autor navštívil, **podrobne opisuje** a čitateľovi sa tak odkrýva neobyčajné duchovné bohatstvo monastierov, v ktorých sa nachádzajú vzácne ikony, rukopisy, tlačené knihy, bohoslubné predmety a ostatky svätých. Zároveň mu ponúka návod, ako sa dostať na toto pre mnohých ľudí ťažko prístupné miesto.

Kniha obsahuje **autentické farebné fotografie**, aby si čitateľ dokázal predstaviť prírodné krásy tohto jedinečného miesta i architektonickú nádheru monastierov, vybudovaných uprostred obdivuhodných atoských scenérií. Je vytlačená na nateranom kriedovom papieri a je skutočnou duchovnou perlou, vhodnou ako **darček**, ktorý poteší každého človeka.

Vydavateľstvo Futurum primum

Spracovala: Jana Gubová

Roždestvo (Narodenie Isusa Christa) je jeden z najdôležitejších sviatkov v kresťanstve. Boh sa stáva človekom a raduje sa celé nebo. Zem sa veselí a víta novonarodeného Spasiteľa, Isusa Christa.

Okrášľujú sa obydlia, zobia stromčeky, pečú koláče, spievajú koledy. Dnes Vám ukážeme, ako vyrobiť roždestvenský veniec, ktorým si môžete vyzdobiť dvere alebo stôl.

Čo potrebujeme: ihličie, špagát, lepidlo (lepiaca pištoľ), šišky, orechy, ozdoby a iné dekorácie.

Postup:

1) *Nastrihajte si ihličie. Na začiatku si spravte uzol, potom omotávajte špagát okolo ihličia, ktoré ukladajte do tvaru venca. Veniec môže mať rôzne veľkosti, závisí od množstva ihličia.*

2) *Prilepte ozdoby lepidlom podľa vlastnej fantázie. Do venca si môžete položiť ovocie (jablko, pomaranč), do ktorého si napicháte klinčeky alebo škoricu. Krásne sa Vám rozvoní dom.*

pripravil Sami-Yann Touati

VÝBORNÁ KAPUSTOVÁ POLIEVKA

Suroviny: fazuľa, kyslá kapusta, jačmenné krúpy, soľ, vegeta, čierne korenie, bobkový list, cesnak, hladká múka, cibuľa, červená paprika

Postup: Fazuľu cez noc namočíme do vody, aby nám zmäkla. Vo väčšom hrnci spolu s fazuľou povaríme jačmenné krúpy, kým nezmäknú. Keď sú fazuľa a krúpy mäkké a uvarené, pridáme kyslú kapustu, bobkový list, polievku ochutíme a ešte krátko povaríme. Pridáme pretlačený cesnak, ku koncu vmiešame do polievky zápražku z cibule a hladkej múky, príp. červenej papriky.

CHUTNÉ „NETRADIČNÉ“ CESTOVINY

Suroviny: cestoviny ľubovoľného tvaru, paradajky, paprika, cibuľka, fazuľa z konzervy, francúzska nátierka, soľ, korenie, olej

Postup: Na panvici rozpálime olej a na ňom pražíme cibuľku do sklovita. Pridáme na tenko nakrájané paradajky na mesiačiky, rovnako aj papriku, a dusíme. Keď zeleninka zmäkne a pustí šťavu, pridáme bielu fazuľku z konzervy a premiešame. Všetko jemne ochutíme. Nakoniec vmiešame rastlinnú francúzsku nátierku a celú zmes premiešame s vopred uvarenými cestovinami. Dobrú chuť!

LINECKÉ KOLÁČIKY

Suroviny: 300 g hladkej múky, 70 g práškoveho cukru, 200 g rastlinného tuku, 1 lyžica rastlinnej smotany, nastrúhaná citrónová kôra, džem na plnku, práškový cukor na ozdobu

Postup: Všetky suché ingrediencie spolu dobre zmiešame. Pridáme studený rastlinný tuk a smotanu, a spracujeme všetko na cesto, ktoré necháme aspoň hodinu vychladiť v chladničke. Potom cesto rozvaľkáme na hrúbku 2-3 mm a vykrajujeme. Vykrojené cesto uložíme na plech s papierom na pečenie. Pečieme na 180 stupňov cca 5 minút. Po dopečení necháme úplne vychladnúť. Potom môžeme začať s lepením častí dohromady džemom a posypovať cukrom.

Spracovala: Petra Petrisková

OBSAH

Christovo narodenie 2020/21.....	3
Istinkáči na trangáči.....	4
Život mladého človeka.....	6
Pravoslávna rodina.....	8
Pravoslávie vo svete.....	11
Pramene.....	13
Ovečka.....	15
Rozhovory.....	23
Novodobí svätí.....	27
Liturgické okienko.....	29
Duchovná knižnica.....	31
Tvorivé dielne.....	32
Pôstny receptár.....	33

jerej Mgr. Miroslav Guba

technický redaktor Istiny

*...a každý mesiac uvidíte iného
z nás tvorcov Vašej Istiny:-)*

Obálka: Betlehemci v Ruskom Potoku, r. 2020

Strana 2: Istinkáči na trangáči, PCO v Ublí

Strana 36: Sčítanie obyvateľov 15.2.2021 - 31.3.2021

ISTINA - Mesačník Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku – SYNDESMOS.

Redakčná rada: Marína Bachledová, Jana Gubová, Daniel Havaj, David Horváth, Eva Kahancová, Jana Kapralová, Ludvig Kináč, Petra Petrisková, Zuzana Sadilková, Juliána Savčáková, Natália Spišáková, Sami-Yann Touati, Tatiana Vasiliou Mihaličová, Jaroslava Žáková, šéfredaktor: miesto neobsadené

Korektúra: Jana Gubová

Grafik: Jaroslav Smoleň

Technický redaktor: jerej Miroslav Guba

Pokladník: Anton Sorokáč

Ročník XXVI/2021. ISSN 1335-6739. Číslo indexu: EV 3633/09.

Vychádza 12-krát do roka.

Vydavateľ: Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku – SYNDESMOS. IČO 17 075 947

Adresa redakcie: Bayerova 8, 080 01 Prešov

e-mail: istina12@gmail.com

web: www.bpmorthodox.sk/istina

IBAN: **SK928330000002401561588**

Ročný príspevok 6 € + poštovné, uviesť krátke meno odosielateľa

Cirkevne schválené. Za obsah príspevkov zodpovedajú autori.

Uzávierka prijímania príspevkov je vždy 10. deň v mesiaci.

Dátum vydania: január 2021

Tlač: GRAFOTLAČ Prešov

POKYNY PRE PREDPLATITEĽOV NA ROK 2021

Prosíme správcov cirkevných obcí i jednotlivcov, ktorí majú záujem o odobranie časopisu Istina v roku 2021, aby **do konca januára 2021** nahlásili požadovaný počet kusov a uhradili k tomu príslušnú sumu **spolu s poštovým**.

Nahlásiť záujem, prípadne zmenu počtu kusov prosíme tu:

- istinal2@gmail.com
- pokladník: Anton Sorokáč - t.č. 0907 083 129

Uhradiť príslušnú sumu podľa počtu kusov je potrebné **do konca januára 2021**

- **prevodom** na účet Istiny IBAN: **SK92 8330 0000 0024 0156 1588** (Fio). Pri platbe na účet prevodom je potrebné do poznámky uviesť meno PCO a počet kusov.
- **osobne** u pokladníka
- pri platbe **šekom** nám pošlite **ústrižok** ako doklad o zaplatení, pretože **ináč nevieme, od koho prišla platba** šekom. Ústrižok posielajte na adr.:
  - Anton Sorokáč, Ul. Pavla Horova 31, 071 01 Michalovce
  - istinal2@gmail.com

PROSÍME, UPREDNOSTŇUJTE PLATBU PREVODOM Z ÚČTU NA ÚČET

- Cena za 1 kus Istiny je 0,50 €, čiže príspevok na jeden rok za jeden kus je 6€.
- Poštovné náklady:

1ks – 7,80€

2ks – 9,00€

3-11ks – 13,20€

12-22ks – 22,80€

23-44ks – 31,20€

nad 44ks – balík – 32,40€

Ďakujeme!

